

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 7 ม.ค. 69

ข่าวส่งห้องอธิบดี รองอธิบดีการป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สื่อออนไลน์

- วช.เปิดตัวที่ไม้มีค่า โข้วสำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น ธนาคารสีเขียว สร้างรายได้ยั่งยืน (มติชน 6 ม.ค. 69) https://www.matichon.co.th/local/innovation/news_5535786
- วช. เปิดตัวที่เสวนา “ไม้มีค่า” โข้วความสำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น “ธนาคารสีเขียว” สร้างรายได้ยั่งยืน ด้วยวิจัยและนวัตกรรม (บ้านเมือง 06 ม.ค. 69) <https://www.banmuang.co.th/news/it/461111>
- สุจิตต์ วงษ์เทศ : ‘เสือใบ-เสือดำ’ และ ‘ขุนแผน-วันทอง’ ที่เขาราวเทียน อ.หันคา จ.ชัยนาท (มติชน 6 ม.ค. 69) <https://www.banmuang.co.th/news/it/461111>

สุจิตต์ วงษ์เทศ : 'เสือใบ-เสือดำ' และ 'ขุนแผน-วันทอง' ที่เขาราวเทียน อ.หันคา จ.ชัยนาท



สุจิตต์ วงษ์เทศ

วันที่ 6 มกราคม 2569 - 17:25 น.



Facebook



Twitter



LINE



Copy Link



Hankha Festival 2026 ที่ป่าชุมชนเขาราวเทียน บ้านบุทางรถ ต.เด่นใหญ่ อ.หันคา จ.ชัยนาท

จ.ชัยนาท มีป่าชุมชนเขาราวเทียน อยู่ อ.หันคา กลางทุ่งโล่งทางเหนือของท้องที่ อ.เดิมบางนางบวช จ. สุพรรณบุรี เป็น “แลนด์มาร์ก” สำคัญบนเส้นทางทวนแม่น้ำท่าจีนจากเมืองสุพรรณขึ้นเมืองสรรคบุรีที่ชัยนาท

จึงเป็นชุมโจรที่หลบซ่อนของ “5 เสือ” นักปล้นในประวัติศาสตร์ลุ่มแม่น้ำท่าจีน ได้แก่ เสือใบ, เสือดำ, เสือมเหศวร, เสือฝ้าย, เสือย้อม โดยเฉพาะ “เสือใบ-เสือดำ” ในนิยายของ ป. อินทรปาลิต เป็นฮีโร่ของวัยรุ่นร่วมสมัยขรรค์ชัย บุนปาน (ปัจจุบันอายุ 81)

แต่โรแมนติกอย่างยิ่งเมื่อเขาราวเทียนเป็นแหล่งหลบภัยหนีความผิดของขุนแผนกับนางวันทองในหนังสือเสภาขุนช้างขุนแผน (ฉบับวัดเกาะ)

ขุนแผนพานางวันทองชมดงเขาราวเทียน เป็นกลอนเสภามีกวีโวหารตามขนบสำคัญยิ่งที่ท้องถิ่นหันทนา ชาญนาท ควรปรับใช้เป็นพลังดึงดูดการท่องเที่ยวท้องถิ่นป่าชุมชนเขาราวเทียนคึกคักและโรแมนติก

สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท ร่วมกับอำเภอหันคา จัด “มหกรรมเดินป่าเขาราวเทียน Hankha Festival 2026” วันที่ 9-11 มกราคม 2569 “ตั้งแคมป์ ฟังดนตรี กับกิจกรรมดีดี ที่เขาราวเทียน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท”

บ้านบุทการถ ป่าชุมชนเขาราวเทียน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท พื้นที่ซึ่งในอดีตเคยเป็นเขาหัวโล้นจากการบุกรุกทำลายป่า จนกระทั่งมีการรวมตัวกันของกลุ่มชาวบ้านในการอนุรักษ์ ทำให้พื้นที่ป่ากลับมามีความอุดมสมบูรณ์ และดินแดนซึ่งเคยเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ของการต่อสู้ระหว่างผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ คือ พ.ต.ต. ขุนพันธุรักษราชเดช ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. 2488-2490) กับกลุ่มจอมโจรในอดีตอย่าง เสือฝ้าย, เสือย่อม, เสือใบ, เสือดำ, และเสือมเหศวร ที่ใช้พื้นที่ป่าเขาราวเทียนเป็นจุดหลบซ่อนตัวก่อนจะถูกทางการปราบปราม ปิดตำนานเสือร้ายไปในที่สุด

ชุมโจร เมืองสุพรรณ ที่เขาราวเทียน

อ.ประเทือง ไทยเขียว (ปราชญ์ชาวบ้านสาขาวรรณศิลป์และมนุษยศาสตร์ จ.ชัยนาท) เล่าว่าบริเวณเขาราวเทียน เป็นชุมโจรเมืองสุพรรณทั้ง 5 มีคำคล้องจอง ดังนี้

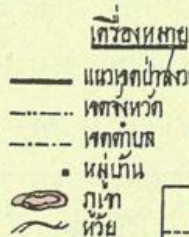
“ชุมเสือดำ ถ้าเสือย่อม กระท่อมเสือฝ้าย ค่ายเสือใบ บ้านใหญ่เสือมเหศวร”

(อ.ประเทืองบอกว่าเป็นสโลแกนของคุณสมศักดิ์ เดโชจิรกุล เจ้าของไร่แสงจันทร์ อ.เนินขาม จ.ชัยนาท)

บางทีก็เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ชุมเสือฝ้าย ค่ายเสือดำ ถ้าเสือย่อม กระท่อมเสือใบ บ้านใหญ่เสือมเหศวร”

อ.ประเทือง เขียนเล่าเรื่องเขาราวเทียนว่ามีป่าสงวนเนื้อที่ 70.34 ตร.กม. (43,962 ไร่) อยู่ในพื้นที่ 2 อำเภอต่อเนื่องกัน คือ อ.หันคา (ต.ไพรนกยูง) และ อ.เนินขาม (ต.เนินขาม, ต.สุขเดือนห้า, ต.กะบกเตี้ย) ทิวเขาราวเทียนมียอดสูง 2 ยอด ยอดหนึ่งอยู่ใน ต.เนินขาม สูง 304 เมตร อีกยอดหนึ่งอยู่ใน ต.ไพรนกยูง สูง 323 เมตร

1000 0 1 2 3 4 5



แผนที่ป่าสงวนเขาราวเทียน อ.หันคา จ.ชัยนาท (จากหนังสือ วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดชัยนาท กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2542 หน้า 56)

ขุนแผน พานางวันทอง หนีความผิดไปเขาราวเทียน

ขุนแผนขี่ม้าสีหมอกพานางวันทองหนีขุนช้างไปหลบซ่อนอยู่เขาพระ (อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี) แล้วต้องหนีทหารหลวงตามจับจากเขาพระขึ้นไปทางทิศเหนือ จนถึงเขาราวเทียน (อ.หันคา จ.ชัยนาท) ปัจจุบันเป็น “ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาราวเทียน” ในท้องที่หลายตำบลต่อเนื่องกัน

ตอนอยู่เขาพระ ขุนแผนรู้ว่า “เห็นไม่วายสงครามตามมารบ” จึงบอกวันทองว่า “จะอยู่นานนักไม่ได้นี่” แล้วก็พากันขี่ม้าสีหมอกขึ้นไปทางเหนือ เลียบชายป่าชายดงตามลำน้ำท่าว่า-ท่าคอย (ขนานแม่น้ำท่าจีน) ผ่านสามชุก, เดิมบางนางบวช, ด่านช้าง (เส้นทางเดียวกับสุนทรภู่ในโคลงนิราศสุพรรณ), บึงฉวาก, ถึงเขาราวเทียน อ.หันคา จ.ชัยนาท

แต่ยังไม่ปลอดภัย ในที่สุดขุนแผนก็ตัดสินใจพานางวันทองไปเมืองพิจิตร (จ.พิจิตร) ซึ่งเขาราวเทียนอยู่บนเส้นทางขึ้นเหนือไปทางแควยม-น่าน เพื่อพึ่งพระพิจิตร พามอบตัว ขออุกาทโทษ สู้คดีกับขุนช้าง

ขุนช้างขุนแผน ฉบับวัดเกาะ (โดย คริส เบเกอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ซิลค์เวอร์ม พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2556 หน้า 304) ระบุชัดเจนว่าขุนแผนพานางวันทองไปถึงสถานที่แห่งหนึ่ง เรียก เขาราวเทียน (ตรงกับตัวเขียนบนสมุดข่อยอยู่ในหอสมุดแห่งชาติ) จะคัดมาดังนี้

ร่มรื่นพื้นพรรณบุปผา	สะอาดตาช่อชูดุสิต
ขุนแผนขี่ม้าคลาไคล	บัดใจถึงเขาราวเทียน
ที่เชิงเขาเหล่าพรรณมิ่งไม้	ลมพัดกวัดไกวอยู่หันเหียน
รกรำขานางยางตะเคียน	กันเกราตระเบาทระเปียนแลชิงชัน
สนสักกรักชิดต้นกำยาน	ฉนวนฉนวนคล้าคลักจักจั่น
ปรางปรูประดู่ดุกมุกมัน	เหียงหันกระเพราสะเดาแดง
เต็งแถวแก้วเกดอินทนิล	ร้อยลินดาตุ่มชุมแสง
ขวิดขวาดราชพฤกษ์จิกแจง	สมุลแว้งแทงทวยกล้วยไม้
กระพ้อเงาะระงับกระจับบก	กระทกรกกะลำพอสมอไซ
ผักหวานตาลด้าไย	มะเฟืองไฟไช้เน่าสะเดานา
ไทรโคกอุโลกโพกพาย	โพบายไกรกร่างอ้อยช้างหว่า
พลับพลวงม่วงมันจันทนา	ปักษาเพรียกพร้องร้องจ้อแจ

กลอนเสภาตอนนี้มีในหนังสือขุนช้างขุนแผน (ฉบับหอฯ หรือฉบับวางขายทั่วไป) แต่ถูกแก้ไขชื่อ “เขาราวเทียน” เป็น “เขารธรรมเจียร” ซึ่งผิดจากตัวเขียนบนสมุดข่อย

นางนมด้วน เมืองสุพรรณ

เชาราวเทียน อ.หันคา จ.ชัยนาท พื้นที่ต่อเนื่องด้านทิศใต้กับบึงฉวาก อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี จึงมีนิทานท้องถิ่นเรื่องนางนมด้วน

[เป็นนิทานเกี่ยวข้องกับดินแดนเมืองสุพรรณ ได้จากพระราชหัตถเลขา ร.5 เก็บความมาจัดย่อหน้าใหม่จากหนังสือพระราชหัตถเลขาเรื่องเสด็จประพาสลำน้ำมะขามเฒ่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระศพ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ณ พระเมรุท้องสนามหลวง พ.ศ. 2493 หน้า 14-15]

บ้านเดิมบาง แต่ก่อนเรียก บ้านเดิมนาง แต่นามนางไม่ปรากฏ ต่อมานางย้ายไปอยู่บ้านกำมะเข็ญแล้วทอหูกด้วยใยบัวอยู่บนเขา มีนายศรีนนท์คนหนึ่ง (เป็นโรคเรื้อน) ไปต่อไก่เถื่อน พบนางเข้าก็มีความรักใคร่จนได้พูดจาเกี้ยวพาราสี

นางไม่มีความเสนาหัดด้วย จึงตัดถันตัวเองออกจากอกทั้งสองถันแล้วขว้างไปทางซ้ายและขวา นานเข้ากลายเป็นภูเขา มีชื่อจนทุกวันนี้ว่า เขานมนาง และหลักต่อไก่เถื่อนของนายศรีนนท์ที่กลายเป็นหินก็ยังมิอยู่ เรียก หลักต่อไก่ (ร.5 มีพระอธิบายว่า “ดูเหมือนจะเป็นหลักเขตรัด”)

เหตุที่นางตัดถันก็ประสงค์จะให้สิ้นความเสวย แต่กระนั้นก็ดี นายศรีนนท์ยังไปรบกวอยู่เสมอ จึงจำต้องหนีไปบวชอยู่เขานางบวช แขวงเมืองสุพรรณ ซึ่งเรียกต่อมาว่า เขานางบวช จนทุกวันนี้

นายศรีนนท์ก็ยังตามไปรบกวอีก นางจึงหนีไปจำศีลอยู่แขวงเมืองอ่างทอง ต่อมาเรียกว่า บ้านไผ่จำศีล นายศรีนนท์ก็ยังตามไป

จนที่สุดนางได้หนีไปอยู่ เชาราวเทียน จ. ชัยนาท นายศรีนนท์ก็ยังตามอยู่รำไปจนถึงเชาราวเทียน

ต่อมานางก็ถึงแก่กรรม ส่วนนายศรีนนท์ป่วยหนัก แล้วได้อารธนาสงฆ์ไปเพื่อจะหาทางภายหน้า แต่สงฆ์มีความรังเกียจไม่ไป เพราะนายศรีนนท์เป็นโรคเรื้อน

เมื่อนายศรีนนท์ตายลง นัยว่ามีความอาฆาตสงฆ์ ถ้าสงฆ์รูปใดไปที่เชาราวเทียนแล้วอาจจะมีเหตุถึงแก่กรรมภาพ

พล็อตเรื่องนางนมด้วน ปรับปรุงได้เป็นละครหรือภาพยนตร์เชิงสารคดี หรือเพลงร่วมสมัยกระตุ้นท่องเที่ยวท้องถิ่นเกี่ยวกับเชาราวเทียน



วช. เปิดเวทีเสวนา “ไม่มีค่า” โชว์ความสำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น “ธนาคารสีเขียว” สร้างรายได้ยั่งยืนด้วยวิจัยและนวัตกรรม

วันอังคาร ที่ 06 มกราคม พ.ศ. 2569, 17.08 น.



วช. เปิดเวทีเสวนา “ไม่มีค่า” โชว์ความสำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น “ธนาคารสีเขียว” สร้างรายได้ยั่งยืนด้วยวิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ กรมป่าไม้ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (สพภ.) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดเสวนาในหัวข้อ “ไม่มีค่า สร้างป่า สร้างคน ชุมชนยั่งยืน” และพิธีมอบประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 โดย ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กล่าวแสดงความยินดีแก่ชุมชนที่ได้รับประกาศเกียรติคุณ พร้อมด้วย ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ ประธานคณะกรรมการโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า กล่าวถึงภาพรวมการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบ



ดร.วิภาวรัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กล่าวว่า วช. มีความยินดีที่ได้ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า ซึ่งโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ วช. ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และไม่มีค่า และขยายผลให้เกิดชุมชนไม่มีค่าเพิ่มมากขึ้น โดย วช. คาดหวังว่าชุมชนที่ได้รับประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 นี้ จะสามารถเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่ชุมชนอื่น ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง พร้อมส่งเสริมการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากชุมชนไม่มีค่าอย่างยั่งยืน ผ่านการพัฒนาและประยุกต์ใช้งานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชนต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า ได้กล่าวถึงภาพรวมการขับเคลื่อนโครงการว่า โครงการชุมชนไม่มีค่าเป็นกลไกสำคัญในการนำงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จริง ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกและดูแลไม่มีค่า ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมสร้างต้นแบบขยายผลสู่พื้นที่อื่นอย่างยั่งยืน

จากนั้น ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ ประธานกรรมการโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ได้กล่าวรายงานความเป็นมาว่า วช. เล็งเห็นความสำคัญและดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 3 ตั้งแต่ปี 2566 เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชนไม่มีค่า ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่ายเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน รวมถึงการสร้างผลิตภัณฑ์และรายได้จากการบริหารจัดการชุมชน และในปี 2568 นี้ มีชุมชนสนใจสมัครเข้าร่วมรวมทั้งสิ้น 23 ชุมชน โดยผ่านกระบวนการคัดเลือกทั้งการพิจารณาจากเอกสารตามเกณฑ์ 5 ด้านสำคัญ และการลงพื้นที่รับฟังการนำเสนอผลการดำเนินงานจริง จนได้ชุมชนต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์รับรางวัล ดังนี้

- 1.รางวัลระดับ “ดีเด่น” จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านร่องเคาะ จ.ลำปาง, เครือข่ายเกษตรกรบ้านมาบชุมแสงพัฒนา จ.นครสวรรค์, วิสาหกิจบ้านแปลงนกเป่า จ.ฉะเชิงเทรา
- 2.รางวัลระดับ “ดี” จำนวน 5 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนรักษ์ป่า จ. สุรินทร์, ชุมชนบ้านโค้งตาบง จ.เพชรบุรี, ชุมชนบ้านสบลิ้น จ. ลำปาง, ป่าชุมชนบ้านจำหวาย จ.เชียงราย, ป่าชุมชนบ้านหนองแขวงยาว จ.ร้อยเอ็ด
- 3.รางวัลระดับ “ชมเชย” จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนรตป่าประดู่ ห้วยทรายขาว จ. สุราษฎร์ธานี , ชุมชนบ้านต้นปล้องใต้ จ. เชียงราย , ชุมชนบ้านคำสมอ จ. อุบลราชธานี



นอกจากนี้ ยังมีการเสวนา “ไม่มีค่า สร้างป่า สร้างคน ชุมชนยั่งยืน” โดยผู้นำชุมชนที่ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 ระดับ “ดีเด่น” ดังนี้ นายวรพจน์ นากวิกรัย บ้านแปลงนกเป่า จังหวัดฉะเชิงเทรา, นายบุญธรรม ทับทิมศรี บ้านมาบชุมแสงพัฒนา จังหวัดนครสวรรค์ และนายอดิเรก สวยสด บ้านร่องเคาะ จังหวัดลำปาง ดำเนินรายการโดย นายประลอง ดำรงค์ไทย กรรมการโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ได้สะท้อนประเด็นสำคัญในการพลิกฟื้นผืนดินสู่ความมั่งคั่ง ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว แต่เป็นการยกระดับชุมชนให้เป็นต้นแบบ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (2566–2570) ขยายฐานกลุ่มเป้าหมายใหม่ และ ระยะที่ 2 (2571 เป็นต้นไป) ยกกระดับสู่ต้นแบบที่ยั่งยืน ซึ่ง วช. พร้อมผลักดันโมเดลจากทั้ง 3 ชุมชนนี้ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากต่อไป

วช.เปิดเวที ไม่มีค่า โขว์สำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น ธนาคารสีเขียว สร้างรายได้ยั่งยืน

วันที่ 6 มกราคม 2569 - 15:55 น.

[Facebook](#)[Twitter](#)[LINE](#)[Copy Link](#)

วช. เปิดเวทีเสวนา “ไม่มีค่า” โขว์ความสำเร็จ 3 ชุมชนดีเด่น เปลี่ยนที่ดินเป็น “ธนาคารสีเขียว” สร้างรายได้ยั่งยืนด้วยวิจัยและนวัตกรรม

วันที่ 5 มกราคม สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ กรมป่าไม้ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (สพภ.) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดเสวนาในหัวข้อ “ไม่มีค่า สร้างป่า สร้างคน ชุมชนยั่งยืน” และพิธีมอบประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 โดย ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กล่าวแสดงความยินดีแก่ชุมชนที่ได้รับประกาศเกียรติคุณ พร้อมด้วย ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ ประธานคณะกรรมการโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า กล่าวถึงภาพรวมการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ

ดร.วิภารัตน์ กล่าวว่า วช. มีความยินดีที่ได้ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า ซึ่งโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ วช. ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นปี

ที่ 3 เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และไม่มีค่า และขยายผลให้เกิดชุมชนไม่มีค่าเพิ่มมากขึ้น โดย วช. คาดหวังว่าชุมชนที่ได้รับประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 นี้ จะสามารถเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่ชุมชนอื่น ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง พร้อมส่งเสริมการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากชุมชนไม่มีค่าอย่างยั่งยืน ผ่านการพัฒนาและประยุกต์ใช้งานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชนต่อไป



จากนั้น ดร.ธีรภัทร กล่าวรายงานความเป็นมาว่า วช. เล็งเห็นความสำคัญและดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 3 ตั้งแต่ปี 2566 เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชนไม่มีค่า ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่ายเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน รวมถึงการสร้างผลิตภัณฑ์และรายได้จากการบริหารจัดการชุมชน และในปี 2568 นี้ มีชุมชนสนใจสมัครเข้าร่วมรวมทั้งสิ้น 23 ชุมชน โดยผ่านกระบวนการคัดเลือกทั้งการพิจารณาจากเอกสารตามเกณฑ์ 5 ด้านสำคัญ และการลงพื้นที่รับฟังการนำเสนอผลการดำเนินงานจริง จนได้ชุมชนต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์รับรางวัล



- 1.รางวัลระดับ “ดีเด่น” จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านร่องเคาะ จ.ลำปาง, เครือข่ายเกษตรกรบ้านมาบพัฒนา จ.นครสวรรค์, วิสาหกิจบ้านแปลงนกเป่า จ.ฉะเชิงเทรา
- 2.รางวัลระดับ “ดี” จำนวน 5 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนรักษ์ป่า จ. สุรินทร์, ชุมชนบ้านโค้งตาบาง จ.เพชรบุรี, ชุมชนบ้านสบลิ้น จ. ลำปาง, ป่าชุมชนบ้านจำหวาย จ.เชียงราย, ป่าชุมชนบ้านหนองแขวงยาว จ.ร้อยเอ็ด
- 3.รางวัลระดับ “ชมเชย” จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนรุดป่าประดู่ ห้วยทรายขาว จ. สุราษฎร์ธานี , ชุมชนบ้านต้นปล้องใต้ จ. เชียงราย , ชุมชนบ้านคำสมอ จ. อุบลราชธานี

นอกจากนี้ ยังมีการเสวนา “ไม่มีค่า สร้างป่า สร้างคน ชุมชนยั่งยืน” โดยผู้นำชุมชนที่ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2568 ระดับ “ดีเด่น”...

ดังนั้น นายวรพจน์ นากวิกรัย บ้านแปลงนกเป่า จังหวัดฉะเชิงเทรา, นายบุญธรรม ทับทิมศรี บ้านมาบมาบพัฒนา จังหวัดนครสวรรค์ และนายอดิเรก สวยสด บ้านร่องเคาะ จังหวัดลำปาง ดำเนินรายการโดย นายประลอง ดำรงค์ไทย กรรมการโครงการประกาศเกียรติคุณ “ชุมชนไม่มีค่า” ระดับประเทศ ได้สะท้อนประเด็นสำคัญในการพลิกฟื้นผืนดินสู่ความมั่งคั่ง ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว แต่เป็นการยกระดับชุมชนให้เป็นต้นแบบ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (2566–2570) ขยายฐานกลุ่มเป้าหมายใหม่ และ ระยะที่ 2 (2571 เป็นต้นไป) ยกระดับสู่ต้นแบบที่ยั่งยืน ซึ่ง วช. พร้อมผลักดันโมเดลจากทั้ง 3 ชุมชนนี้ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากต่อไป

https://www.matichon.co.th/local/innovation/news_5535786

